

Маса молоді австралійського червоноклешневого рака *Cherax quadricarinatus* впродовж 60 днів вирощування представлена на рисунку 1.

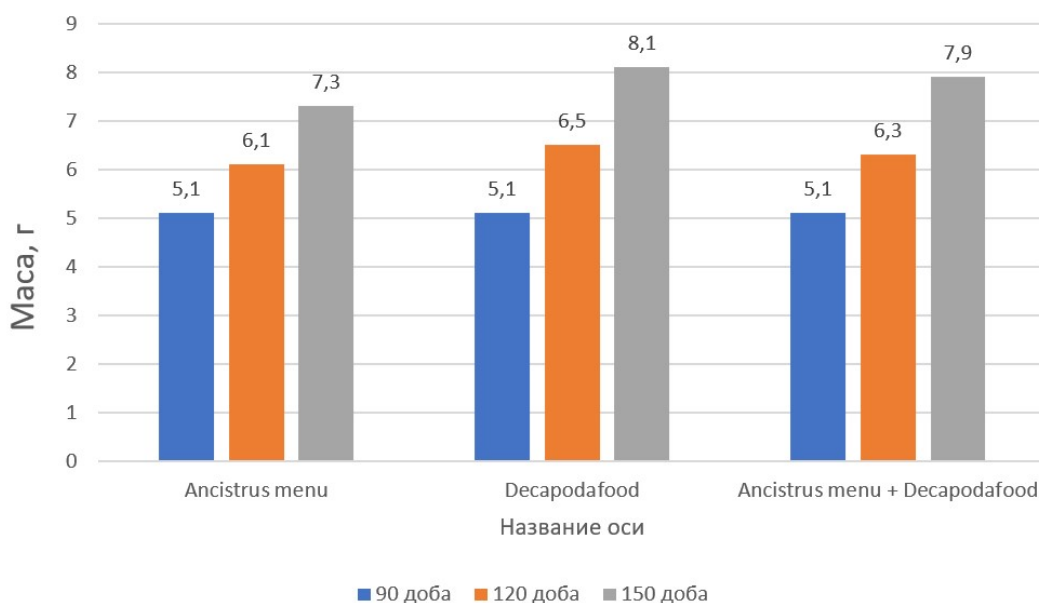

Рис. 1. Маса молоді австралійського червоноклешневого рака *Cherax quadricarinatus* впродовж 60 днів вирощування.

Отже, дослідження вказує, що згодовування молоді рака *Cherax quadricarinatus* корму *Decapodafood*, зумовлює швидший метаболізм, оскільки інтенсивність збільшення маси вища, ніж за згодовування акваріумного корму *Ancistrus menu*. Це дає підставу вважати, що забезпечення молоді раків білковим та поживним на біологічні речовини кормом значно інтенсифікує ріст і розвиток австралійського червоноклешневого рака в умовах аквакультури.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Boyd C.E., McNevin A.A., Davis R.P. The contribution of fisheries and aquaculture to the global protein supply. Food Security. 2022. 14. P. 805–827. DOI:10.1007/s12571-021-01246-9
2. The redclaw crayfish: A prominent aquaculture species with invasive potential in tropical and subtropical biodiversity hotspots / P.J. Haubrock et al. Reviews in Aquaculture. 2021. 13 (3). P. 1488–1530. DOI:10.1111/raq.12531
3. Zharchynska V., Hrynevych N. Aquaculture indicators of young *Cherax quadricarinatus* under various feeding plans. Scientific Horizons. 2023. 26 (9). P. 61–69. DOI:10.48077/scihor9.2023.61

УДК 528.4

КАНІВЕЦЬ О.М., старший викладач
Сумський національний аграрний університет
Leva1205@ukr.net

РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ

Для покращення використання ґрунтів регіонів необхідне вжиття науково обґрунтованих заходів, спрямованих на збільшення родючості ґрунтів та виробництво екологічно безпечних харчових продуктів.

Ключові слова: використання земель, охорона земель, регіональна програма, оптимізація, екологічна ситуація.

KANIVETS O.M., senior teacher
Sumy National Agrarian University

REGIONAL ASPECTS OF EFFICIENT LAND USE

To improve the use of regional soils, it is necessary to take scientifically based measures aimed at increasing soil fertility and the production of environmentally safe food products.

Key words: land use, land protection, regional program, optimization, ecological situation.

З метою покращення використання ґрунтів лісостепу важливо оперативно вживати науково обґрунтовані заходи, спрямовані на підвищення родючості ґрунтів та виробництво безпечних екологічно харчових продуктів. Охорона та раціональне використання земельних ресурсів потребують комплексних заходів, які повинні взаємодіяти та посилювати один одного.

Вирощування рослин на ґрунтах з низьким вмістом гумусу веде до значного погіршення родючості ґрунтів. Для підтримання та покращення гумусного стану необхідно переглянути регіональну систему землеробства та сільськогосподарського виробництва. Великий акцент слід зробити на біологізацію, зокрема збільшення площ під багаторічними травами, оптимізацію структури сільськогосподарських культур, використання поживних і поукісних посівів сидеральних культур для покриття ґрунту під час періодів, коли він не використовується для основних посівів, а також введення консерваційних методів для відновлення деградованих ґрунтів і їх заростання лісом або луками. Також важливе використання рослинницької побічної продукції як добрива.

Серед стратегічних завдань використання земель, одним з найважливіших є запобігання ерозії. Існують різноманітні організаційні, господарські, агротехнічні, лісомеліоративні та гідротехнічні заходи для захисту ґрунту від ерозії.

Важливим фактором у підвищенні родючості ґрунтів та запобіганні ерозії земель є їх залуження багаторічними травами. Залуження сприяє процесам гуміфікації, що позитивно впливає на нагромадження гумусу, особливо для важкосуглинистих ґрунтів.

Необхідно приділити особливу увагу поліпшенню стану лісів, відновити деградовані землі і зберегти або відновити лісові насадження. Далі слід зосередитися на екологічній та соціально-економічній реабілітації зон, забруднених радіоактивними речовинами, щоб запобігти подальшому знищенню землі і досягти стабільної деградації.

Важливо зберегти природні ландшафти в районах, де розташовані промислові та інші об'єкти. Здійсненням зонування земель з різних аспектів, ми зможемо краще управляти земельними ресурсами, що стане підготовкою до впровадження природоохоронних заходів. Також необхідно зосередитися на змінах клімату, створенні нових правил та стандартів для користування землею.

Існує потреба здійснення подальших наукових досліджень в області використання та охорони земель, які мають велике значення. Потрібно визначити режими користування землею в охоронних зонах і проводити регулярні земельні обстеження, посилити державний нагляд за землекористуванням, вдосконалити управління для збереження земель та розробити ефективні моделі землекористування з урахуванням регіональних особливостей для гармонійного розвитку земельних ресурсів країни.

Комплекс заходів у сфері охорони земель також включає розробку відповідних як державних так і регіональних програм для збереження та раціонального використання земель, створення документації землеустрою, яка спрямована на покращення менеджменту земельної сфери. Державна програма збереження земель створюється на основі стратегічних напрямків розвитку України, враховуючи загальнодержавну екологічну ситуацію. Програма встановлює дії для сталого використання, захисту та відновлення родючості ґрунтів та природного середовища. Її мета - створити екологічно безпечні умови для громади та бізнесу, боротися із деградацією та забрудненням земель, а також враховувати впливи глобальних кліматичних змін.

Реалізація заходів програми передбачає розробку необхідних землепорядних документів, проектів з уточненням обсягів і джерел фінансування, а також систематичний моніторинг їх виконання. Основний акцент полягає на створенні нормативних актів,

включаючи законодавство України і технічних документів, які регулюють земельні відносини та впроваджують відповідні економічні механізми.

Для впровадження заходів державної Програми розробляються стратегії на регіональному рівні з урахуванням стану ресурсів і особливостей місцевих умов. Також враховується матеріально-ресурсне забезпечення виконання заходів, шляхом розробки планів і техніко-економічних обґрунтувань для збереження земель в зоні здійснених бойових дій та територій місцевих громад.

Головна мета регіональної Програми полягає в збереженні та відновленні продуктивних можливостей землі як важливого ресурсу в сільському господарстві в умовах змінюваного клімату, ринкових трансформацій і децентралізації влади.

Регіональна Програма повинна бути спрямована на: оптимізацію господарювання за рахунок ефективного використання земельних ресурсів, особливо в агросекторі; охорону та відновлення земель, збереження природних екосистем і гарантію екологічної стабільності, дотримуючись правильного користування землями; забезпечення здорового довкілля, зменшення соціальних розбіжностей та покращення якості життя громадян. За впровадження заходів повинні нести відповідальність місцеві органи влади та інші учасники, які мають відповідні повноваження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Панас Р. М. Рациональное использование та охорона земель : навч. посібник. Львів: Новий Світ-2000. 2008. 352 с.
2. Антонюк У.В. Правова охорона земель: Міжнародний та європейський досвід. Наукові праці НУ ОЮА. 2012.
3. Програма використання та охорони земель Сумської області на 2007–2015 роки. Обласна рада п'ятого скликання від 27.07.2007. Офіц. вид. Суми, 2007. 11 с.
4. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Сумській області у 2021 році. URL: <https://mepr.gov.ua/wp-content/uploads/2022/10/Regionalna-dopovid-Sumska-ODA-2021.pdf>.

УДК 528.4

КАНІВЕЦЬ О.М., старший викладач
Сумський національний аграрний університет
Leva1205@ukr.net

АНАЛІЗ ТЕОРЕТИЧНИХ КОНЦЕПЦІЙ, ПОВ'ЯЗАНИХ ЗІ ЗДІЙСНЕННЯМ МОНІТОРИНГУ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ НА ТЕРИТОРІЇ ОБ'ЄДНАНИХ ГРОМАД

В контексті проведення земельної реформи особливого значення набуває здійснення моніторингових процедур шляхом моделювання просторових чинників застосовуючи методи системного аналізу, геоінформаційного інструментарію та екологічного адміністрування.

Ключові слова: моніторинг земель, охорона земель, технології, геоінформаційні системи, аспекти проектування.

KANIVETS O.M., senior teacher
Sumy National Agrarian University

ANALYSIS OF THEORETICAL CONCEPTS RELATED TO THE MONITORING OF LAND USE ON THE TERRITORY OF THE UNITED COMMUNITIES

In the context of land reform, the implementation of monitoring procedures by modeling spatial factors using the methods of system analysis, geo-informational tools and environmental administration acquires special importance.

Key words: land monitoring, land protection, technologies, geoinformation systems, design aspects.

У сучасних умовах, для оптимального функціонування об'єднаних територіальних громад, важливо мати ефективну систему формування та використання інформаційного забезпечення на основі проведення моніторингу стану земель. В цьому контексті, важливо розглядати теоретичні аспекти, які стосуються визначення поняття моніторингу земель.